

РЕШЕНИЕ

№ 84

гр. София, 04.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 83 състав,
в публично заседание на 11.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветелина Георгиева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **9164** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс във вр във вр. чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация.

Образувано е по жалба на Д. С. Н. от [населено място], чрез адв. А. К. срещу Решение № РД-26-1679/28.08.2023г на Изпълнителния директор на „УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ И СПЕШНА МЕДИЦИНА Н.И. ПИРОГОВ“ ЕАД – [населено място], ЕИК[ЕИК], с което на жалбоподателката е отказан достъп до обществена информация по нейно заявление с вх.№ РД-44-4317/23.08.2023г.

В жалбата се сочи, че до ответника е било подадено заявление за достъп до обществена информация, по което той постановил отказ като приел, че исканата информация не е обществена. Този отказ се счита за незаконосъобразен и моли съда да го отмени. Претендира присъждане на съдебни разноски в размер на 10лв за заплатена по делото държавна такса.

Ответникът Изпълнителният директор на „УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ И СПЕШНА МЕДИЦИНА Н.И. ПИРОГОВ“ ЕАД – [населено място] (УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД) моли съда да отхвърли жалбата като неоснователна, тъй като лечебното заведение е задължено да предоставя информация само по отношение на основната си дейност – лечебната и тя е регламентирана в Закона за лечебните заведения и подзаконовите нормативни актове. С процесното заявление се искало предоставяне на

информация относно договорите за дарение в полза на лечебното заведение, но тя не попадала в приложното поле на чл.2, ал.1 от ЗДОИ. Претендира присъждане на съдебни разноски – юрисконсултско възнаграждение, в размер, определен от съда. Софийска градска прокуратура не е взела становище по жалбата.

Съдът като взе предвид становищата на страните и представената пред него административна преписка, намира за установено следното:

Жалбата е подадена в преклузивния за това 14-дневен срок по чл.139, ал.1 от АПК във вр чл.40 от ЗДОИ, от лице, имащо правен интерес и срещу подлежащ на оспорване по съдебен ред акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е основателна, поради следното:

Между страните не се спори, а и от приетата по делото административна преписка се установява, че жалбоподателката Д. Н. е подала до лечебното заведение, чийто представител е ответникът, заявление за достъп до обществена информация по формулирани въпроси в 10 точки, всички отнасящи се до получените от лечебното заведение дарения през 2021г, 2022г и първото тримесечие на 2023г. Ответникът е отказал предоставяне на достъп с постановеното от него Решение № РД-26-1679/28.08.2023г, като е посочил, че исканата информация не представлява обществена такава и поради това, макар той да е задължен субект не дължи предоставянето ѝ.

Отказът се обжалва от заявителката, която посочва, че ответникът е задължени по ЗДОИ субект, който може да откаже да ѝ предостави исканата информация само по изключение. Обосновава становището си, че исканата от нея информация е „обществена информация“ по смисъла на чл.10 и чл.11 от ЗДОИ, съгласно които това е всяка информация, която се съдържа в актовете на органите на власт и която „се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации.“ Позовава се и на формираната съдебна практика, която приема едно широко разбиране за понятието „обществена информация“ и това е всяка съвкупност от данни, структурирани по определен критерий и с определена цел и предназначение - напр. решение № 3875 от 28.04.2005 г. по адм.д.№ 592 от 2005 г. по описа на ВАС и решение № 7522 от 29.07.2005 г. по адм.д. № 3265 от 2005 г. по описа на ВАС; всяко сведение за някое положение или за някаква дейност на задължените по чл. 3 субекти – решение № 962 от 27.01.2006 г. по адм.д.№ 6515 от 2005 г. по описа на ВАС-V отд., решение № 3101 от 23.03.2006 г. по адм.д.№ 8452 от 2005 г. по описа на ВАС-V отд. и решение № 9097 от 21.09.2006 г. по адм.д.№ 5319 от 2006 г. по описа на ВАС-V отделение.

Продължава, че правото на достъп до обществена информация попада в обхвата на защитата на свободата на изразяване и правото на всеки да получава и разпространява информация, гарантирани с чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека, действащата в РБългария и пряко приложима на основание чл.5, ал.4 от Конституцията, като се позовава и на съдебна практика на Европейския съд по правата на човека - Решение от 8 ноември 2016г на Голяма камера по делото *Magyar Helsinki Bizottsag срещу У.*, жалба № 18030/11, Решение от 14 юли 2009г по делото *Tarsasag a Szabadsagjogokert срещу У.*, жалба № 37374/05, Решение от 15 февруари 2015г по делото *Г. срещу България*, жалба № 6987/07 и други.

Във връзка с изложеното счита, че постановеният от ответника отказ с мотив, че исканата информация не е обществена е в противоречие със закона. Информацията се

отнася до получени от здравното заведение парични средства, което дава възможност да се състави мнение по въпроса, дали е достатъчен ресурс, който да обезпечава дейността на болничното заведение, в допълнение към предоставената бюджетна субсидия, обезпечени ли са основните дейности по болнично лечение и др. Според жалбоподателя тези въпроси са от висок обществен интерес и безспорно ответникът е задължения субект да я съхранява, следователно тя е обществена съгласно чл.11 от ЗДОИ, тъй като се създава по повод дейността на болницата. От нея гражданите могат да се съставят мнение и след като те са лишени от тази възможност то, съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека, е налице „информационен монопол“, който представлява „форма на цензура“. В същото време публичното управление на здравния сектор е в центъра на общественото внимание от дълги години, от съществено значение е тъй като в резултат на лечението се спасяват човешки животи и се запазва здравето на хората. Жалбоподателката посочва, че като журналист от в. „Капитал“ е подала сходни заявления до стотици болнични заведения, включително големи столични болници и от повечето тях информацията вече е получена. Това отново подкрепяло тезата ѝ че информацията е от значение за обществото и аудиторията може да получи досег до нея чрез медийните публикации. По жалбата е подаден отговор, в който същата оспорена като бланкетна, без в нея да са посочени фактически обстоятелства, а общо са изложени еднотипни оплаквания по отношение на отказа за предоставяне на информация с издаденото Решение №РД-26-1679/28.08.2023г. Същото е правилно издадено, основано на целта на Закона за достъп до обществена информация и при спазване на нормативно установените правила и норми. Ответникът е посочил, че е компетентният да се произнесе орган, тъй като е „публичноправна организация“ по смисъла на §1, т. 4 от ДР на ЗДОИ и задължен субект по смисъла на чл.3, ал.2, т.1 от ЗДОИ, постановил е акт в изискуемата от закона форма и при спазване на административнопроизводствените правила.

Позовава се на възприетото от константната съдебна практика за това какво представлява обществена информация, а именно – сведения или знание за някого или нещо, свързано с обществения живот в страната, респективно за дейността на задължените по чл. 3 от ЗДОИ субекти и може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от тях. Следователно всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация, изрично прогласено в чл. 4 от ЗДОИ, но същата трябва да е създадена или съхранявана от органа, от който се изисква и да съществува, а не да се създава за целите на заявлението за достъп до обществена информация. В този смисъл ответникът намира, че процесната информация, формулирана в 10 точки от заявлението, не представлява обществена информация по смисъла на чл. 2 във връзка с чл. 3 от ЗДОИ, доколкото въпросите не изискват предоставяне на съществуваща, създадена или съхранявана при него информация. а изискват създаване на нова информация, която да съдържа мнение, оценка, становище на задължения субект във връзка със съхранявана при него информация. Правото на достъп по ЗДОИ било ограничено единствено до съществуваща и налична обществена информация, в който смисъл било и Решение № 6040 от 8.05.2014 г. на ВАС по адм.д. №16854/2013 г., VII о.

На следващо намира за безспорно, че исканата информация не представлява данни за дейността на ответника като лечебното заведение, от които ползващите я лица да биха

могли да си съставят собствено мнение относно неговата дейност именно като лечебното заведение. Последната се свеждала до извършване на дейностите по чл. 19, ал. 1 от Закона за лечебните заведения, при спазване изискванията на ал.2 от същата разпоредба. Освен това в чл. 6, ал. 3 и ал. 4 от ЗЛЗ е предвидено задължението на лечебните заведения да предоставят информация за извършваната от тях медицинска дейност и на медико-статистическа информация, а относно лечебните заведения, които се финансират от бюджета на НЗОК и/или от държавния бюджет, каквото е УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД, за извършените от тях разходи при осъществяване на дейността си, което да се осъществява по реда на наредба на министъра на здравеопазването, съгласувана с Националния статистически институт. Следователно законодателят бил предвидил специален ред за предоставяне на информация относно дейността на лечебните заведения и той изключвал този по ЗДОИ, а исканата процесна информация безспорно не представлявала данни за дейността на лечебното заведение, които биха дали възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на лечебното заведение, която се свеждала до дейностите по чл. 19, ал. 1 от Закона за лечебните заведения.

Съдът намира, че на първо място следва са определи предмета на спора между страните, по който дължи произнасяне и във връзка с който е разпределил доказателствената тежест между страните и ги е уведомил.

За да постанови обжалвания отказ за предоставяне на обществена информация ответникът е посочил едно единствено основание – тя не представлява обществена такава. След това в хода на делото е изложил подробно становище, като е въвел и нови основания, които да обосноват вече постановения отказ. Със същите от ответника на практика се създава нова фактическа обстановка, различна от вече заявената от него, съобщената на жалбоподателя и подлежаща на съдебен контрол. Именно на съда е задължението да установи дали посоченото основание за отказ се доказва в съдебния спор или не, т.е. законосъобразно ли е произнасянето от ответника, върху когото именно лежи тежестта да мотивира акта си, в изпълнение на изричните и императивни изисквания на чл.38 от ЗДОИ и на чл.59, ал. 2, т. 4 от АПК, както и лежи тежестта да докаже мотивите си. Срещу така съобщените мотиви от органа на заинтересованото лице, то е организирано защита си, като е преценило да потърси съдебна такава, поради което е недопустимо последващо въвеждане на нови основания от ответника, а заявените такива са извън предмет на делото и извън задължението на съда по чл.168 от АПК да извърши служебно цялостна проверка на акта по всички основания за оспорване по чл. 146 от АПК. В този смисъл е и формираната трайна съдебна практика, като напр. Решение № 10233 от 2.08.2017 г. на ВАС по адм. д. № 3919/2017 г., VI о., докладчик съдията Д. Й., Решение № 3205 от 22.03.2016 г. на ВАС по адм. д. № 3246/2015 г., V о., докладчик председателят И. Д., Решение № 3218 от 11.03.2010 г. на ВАС по адм. д. № 12074/2009 г., II о., докладчик съдията Г. К., Решение № 11635 от 27.11.2023 г. на ВАС по адм. д. № 10007/2023 г., V о., докладчик съдията В. Д..

Така основаният спорен въпрос между страните е дали поисканата от жалбоподателя информация за сключените договори за дарения за процесния период е обществена такава по смисъла на чл.2 от ЗДОИ.

Отговорът е положителен, тъй като е дадено еднозначно решение в съдебната практика, че понятието обществена информация е с по-широко значение и тя не се

изчерпва единствено с предоставяните от лечебното заведение медицински услуги. Напротив, дейността му, както и на всяко друго лечебно заведение е свързана и с разходването от него на средства, с вземането на решения как, кога и колко от тези средства да бъдат разходени, а това е неразривно свързано и е част от създадената цялостната организация по дейността на лечебното заведение, респ. по качеството на предоставяната медицинска помощ. Казаното в най-голяма степен се отнася за УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД, като най-голямото в страната лечебно заведение за оказване на спешна помощ. Ето защо въпросът за това как функционира лечебното заведение в цялост и в частност как разходва наличните му средства е информация, която позволява на жалбоподателката да си състави собствено мнение за дейността на лечебното заведение, следователно представлява обществена информация. В същия смисъл са и вече изложените подробни мотиви с решение № 2781 от 24.04.2023г по адм.д. №1546/2023г по описа на АССГ, II- 53 състав, със страна УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД.

На следващо място, за хипотезите на изискана от задължени субекти обществена информация, касаеща разходване на парични средства, е формирана трайна съдебна практика, която приема, че тази информация не само е обществена, но дори предоставянето ѝ да засяга интересите на трети лица, изрично възразили за предоставянето ѝ, то е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. б във вр т.5 от ДР на ЗДОИ, в който смисъл, освен вече цитираното решение са и напр. Решение № 4948 от 23.07.2021г по адм.д. № 5238/2021г по описа на АССГ, II- 21 състав, Решение № 342 от 19.01.2021г по адм.д. № 7055/2020г по описа на АССГ, II- 35 състав, Решение № 3545 от 26.05.2017г по адм.д. № 12377/2016г по описа на АССГ, II- 33 състав.

Без съдът да дължи произнасяне, а единствено за пълнота на изложението посочва, че ако отговорите на поисканата информация налагат ответникът да я обощи или анализира, това, само по себе си, не означава, че му се вменява задължение да създава нова информация, в който смисъл той възразява, а в обратния смисъл е Решение № 1856 от 19.03.2019 г. по описа на АССГ, II- 56 състав.

По изложените мотиви, съдът намира, че ответникът надлежно е бил сезиран с искане за предоставяне на информация, която представлява обществена такава и той като задължен субект дължи предоставянето ѝ. Постановеният от него отказ за предоставянето ѝ, като незаконосъобразен, следва да бъде отменен и бъде задължен да се произнесе, съобразно дадените от съда указания по прилагане на Закона.

С оглед изхода на спора, жалбоподателката има право на извършените от нея и претендирани в производството разноски в размер на 10лв – внесена ДТ за разглеждане на делото.

Мотивиран от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № РД-26-1679/28.08.2023г на Изпълнителния директор на „УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ И СПЕШНА МЕДИЦИНА Н.И. ПИРОГОВ“ ЕАД – [населено място], ЕИК[ЕИК], с което е отказан достъп до обществена информация на Д. С. Н. от [населено място] по

нейно заявление с вх.№ РД-44-4317/23.08.2023г.

ВРЪЩА преписката по заявление с вх.№ РД-44-4317/23.08.2023г на Изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД – [населено място] за ново произнасяне съобразно мотивите на съда, в 14-дневен срок от постъпването ѝ.

ОСЪЖДА „УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ И СПЕШНА МЕДИЦИНА Н.И. ПИРОГОВ“ ЕАД – [населено място], ЕИК[ЕИК] да заплати на Д. С. Н. от [населено място] сумата от 10лв, представляваща извършени съдебни разноски.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: